

2. Страховий ринок України - підсумки 2024: премії +15%, прибуток +31%, частка ТОП-10 страховиків зросла до 71% Forinsurer URL: <https://forinsurer.com/news/25/04/01/44775> (дата звернення 10.05.25)
3. Пахненко О.М. Семенов А.Ю. Мілютіна Страховий ринок України та країн ЄС: порівняльний аналіз М.О. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/12_ukr/101.pdf (дата звернення 30.04.25)
4. Сайт страхової компанії ARX. URL: <https://arx.com.ua/> (дата звернення 12.05.25)
5. Сайт страхової компанії ALLIANZ. URL: <https://www.allianz.ua/uk-UA/o-kompanii.html> (дата звернення 12.05.25)
6. У 2024 році кількість кібератак на Україну зросла на 70%. URL: <https://imi.org.ua/news/u-2024-rotsi-kilkist-kiberatak-na-ukrayinu-zroslo-na-70-i65931> (дата звернення 11.05.25)

Майданик Є.Г.,
здобувач ступеня доктор філософії (PhD) кафедри банківської справи,
Державний торговельно-економічний університет, м. Київ

ІНТЕГРАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНИХ, СОЦІАЛЬНИХ, УПРАВЛІНСЬКИХ РИЗИКІВ У ДІЯЛЬНІСТЬ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ

Страховий ринок України трансформується під дією глобальних змін, що відбуваються у зовнішньому середовищі страхових компаній, враховуючи вагомі чинники, пов'язані із макроекономічними, геополітичними, технологічними, воєнними ризиками, погіршенням екології.

Адаптація до нових вимог регулювання генерує нові виклики для вітчизняних страховиків. Відбулось значне зменшення кількості компаній, що проводять свою діяльність на страховому ринку України. Станом на 01.04.2025 року функціонує 10 компаній зі страхування життя, 53 компанії страхування за класами іншими ніж страхування життя та 1 зі спеціальним статусом [1]. Наразі, увага страхових компаній України акцентується на забезпеченні платоспроможності та прозорості своєї діяльності.

Система управління екологічними та соціальними ризиками стає важливим компонентом забезпечення сталого розвитку страхової компанії, а її стратегія може включати оцінку впливу екологічних, соціальних та управлінських факторів на довгострокову стійкість для мінімізації їх негативного впливу на діяльність страховика [2].

Проведене дослідження звітності європейських страхових компаній Allianz SE (Німеччина), Mapfre (Іспанія), Generali Group (Італія), AXA Group (Франція), Vienna Insurance Group (Австрія), PZU Group (Польща), Zurich Insurance Group (Швейцарія), Tryg (Данія), Swiss Life (Швейцарія), Topdanmark (Данія), ERGO Group (Німеччина) дозволило зробити висновки, що компанії фокусуються на довгостроковій стійкості через екологічну, соціальну,

управлінську (ESG) інтеграцію, що відображається в окремих розділах на їх офіційних сайтах. Слід зазначити, що у оприлюдненій звітності більшості вітчизняних страховиків така інформація поки що відсутня.

Важливо, що європейські страхові компанії самостійно визначають індивідуальні напрями реалізації ESG - факторів ризиків. Зокрема, компанія Topdanmark (Данія), окрім впровадження у свій бізнес заходів із зеленого перетворення, спрямованих на зменшення негативного впливу на довкілля, співпрацює з постачальниками, що використовують ESG- підходи та запускає п'ять пілотних страхових продуктів, які сприятимуть зменшенню викидів вуглецю, а також передбачає забезпечення гендерного балансу на всіх рівнях управління (не більше 60% представників одної статі) [3]; компанія Zurich Insurance Group (Швейцарія) прагне досягти нейтральності викидів вуглецю у власних операціях, зокрема шляхом зменшення викидів на 70% до 2029 року порівняно з рівнем 2019 року, запустила страхову програму для підтримки розвитку водневої енергетики, як елемента у переході до використання чистої енергії [4].

Враховуючи зарубіжний досвід, визначимо основні напрями реалізації страховими компаніями ESG- факторів ризиків (рис.1).

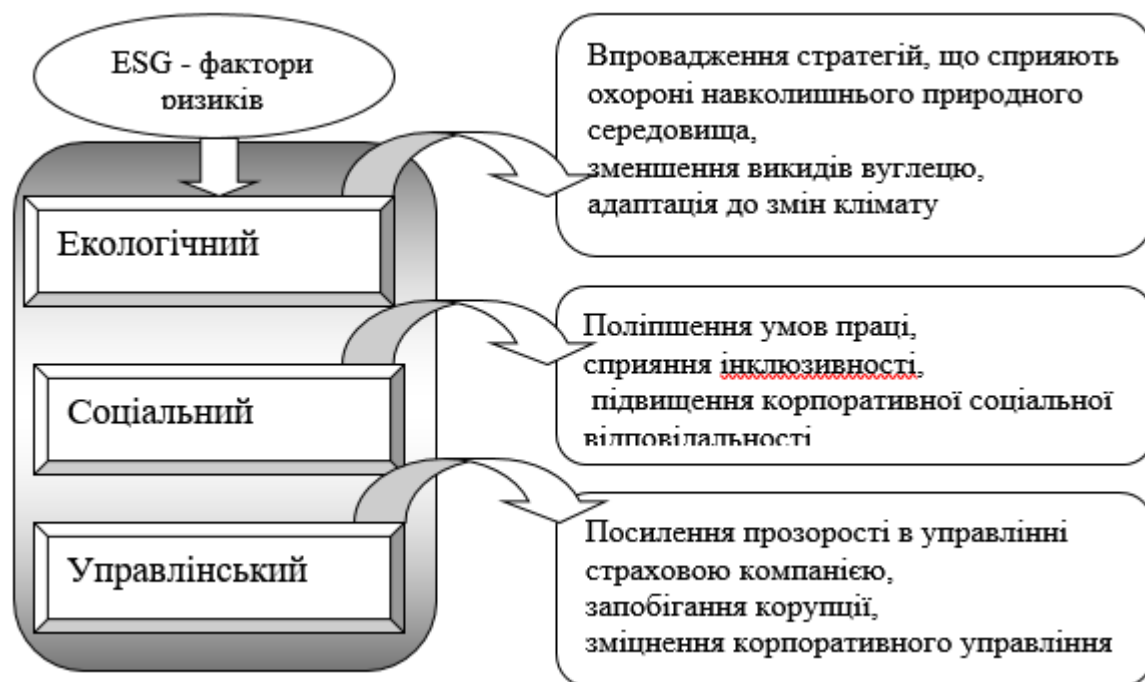

Рисунок 1 – Напрями реалізації страховими компаніями ESG - факторів ризиків

Джерело: побудовано автором на основі [3].

Кожен з ESG - факторів ризиків має вагомий вплив на діяльність страхових компаній.

По-перше, екологічні фактори ризиків передбачають врахування страховиками кліматичних ризиків при андерайтингу та перестраховуванні, розробку власних страхових продуктів, що стримують зменшення викидів

парникових газів, інвестування у «зелені» проекти, застосування принципів декарбонізації у власній операційній діяльності та стимулювання енергоефективності як серед партнерів так і клієнтів компаній;

по-друге, соціальні фактори ризиків обумовлюють необхідність дотримання принципів різноманіття, рівності, інклюзії у кадровій політиці, захисту прав клієнтів, забезпечення доступу до страхування вразливих груп населення, підвищення корпоративної соціальної відповідальності та прозорості у комунікації;

по-третє, управлінські фактори ризиків потребують від страховиків інтеграції ESG у систему корпоративного управління та управління ризиками, втілення антикорупційних практик, внутрішнього контролю за дотриманням нових принципів на усіх рівнях компанії.

Отже, інтеграція ESG – факторів страховими компаніями України у свою діяльність допоможе не тільки виконати регуляторні вимоги, але й побудувати стійкий бізнес, підвищить стійкість перед непередбачуваними зовнішніми викликами.

На нашу думку, для успішної реалізації цього процесу вітчизняним страховикам необхідно здійснити низку стратегічних та організаційних кроків, що передбачають розробку стратегії, щодо інтеграції екологічних, соціальних, управлінських факторів у бізнес-модель компанії, переорієнтацію інвестиційних та страхових продуктів, підвищення компетентності персоналу, залучення топ-менеджменту до реалізації ініціатив, інтеграцію ESG - факторів в систему управління ризиками, забезпечення ведення моніторингу та розкриття у звітності ESG-інформації. Проведення окреслених змін сприятиме зміцненню репутації вітчизняних страхових компаній, підвищенню їх конкурентоспроможності та допоможе забезпечити фінансову стабільність.

Список використаних джерел

1. Фінансовий ринок у цифрах. Національний банк. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/u-berezni-17-nebankivskih-finansovih-ustanov-ta-odin-bank-viklyucheno-z-reyestriv>(дата звернення 25.04.2025р.)

2. Про затвердження Положення про вимоги до системи управління страховика : Постанова Національного банку України від 27.12.2023 р.№ 194. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0194500-23#Text> (дата звернення 28.04.2025р.)

3. Звітність страхових компаній. Веб - сайти:
URL: <https://mapfre.com/plan-estrategico-2024-2026/>
<https://group.vig/en/sustainability/sustainability-programme/asset-management/>
<https://axa.com/en/commitments/esg-integration>
<https://allianz.com/en/sustainability/sustainability-hub.html>
<https://topdanmark.com/en/sustainability/sustainability-in-topdanmark/policies/> (дата звернення 01.05.2025р.)

4. Тематичне дослідження страхової групи Zurich. URL: https://abi.org.uk/about-the-abi/sustainability/zurich-insurance-group/?utm_source=chatgpt.com (дата звернення 01.05.2025р.)